

WYBRANE PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC NIEPEŁNOLETNICH UCZNIÓW W SZKOLE

PROFILAKTYKA I WYCHOWANIE	SYTUACJE PROBLEMOWE	ZALECANA PROCEDURA
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rodzice odmawiający współpracy ze szkołą ➤ dziecko ofiarą lub uczestnikiem przemocy domowej, w tym zaniedbywane (głodne, brudne, nieadekwatnie ubrane, bez przyborów szkolnych, pozbawione opieki, nie leczone) ➤ nieuregulowana sytuacja prawna dziecka ➤ rodzice dziecka uzależnieni od alkoholu lub narkotyków lub innych środków psychoaktywnych ➤ rodzina niewydolna wychowawczo, w tym rodzice chorzy psychicznie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poinformować pisemnie sąd rodzinny wraz z przekazaniem kompletu dokumentów, powyższe informacje przesłać także do wiadomości właściwego ośrodka pomocy społecznej ➤ objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); dokumentować pracę
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dziecko odmawia powrotu do domu ➤ pijani rodzice lub opiekunowie w szkole lub brak kontaktu z rodzicami lub opiekunami po zajęciach 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ powiadomić dyrekcję szkoły ➤ w oparciu o wcześniejszą diagnozę przekazać dziecko osobom uprawnionym (wskazanym wcześniej pisemnie przez rodziców lub opiekunów) ➤ jeżeli nie ma osób uprawnionych, odwiedzić dziecko do świetlicy-placówki wsparcia dziennego z którą szkoła zawarła porozumienie lub do całodobowej placówki interwencyjnej (np. pogotowie opiekuńcze; niezależnie od zgody rodziców i dziecka) lub do hostelu (za zgodą rodzica) ➤ jeżeli sytuacja nie miała miejsca jednorazowo lub dziecko zostało umieszczone w placówce interwencyjnej, powiadomić pisemnie rodzinny oraz dostarczyć dokumentację z przeprowadzonych działań szkoły
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak informacji o decyzjach instytucji związanych z małoletnim i brak informacji o jego sytuacji ➤ udział w grupach destruktywnych (np. sekty, gangi, pseudokibice) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objąć problem pracą zespołu wychowawczego (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej) ; dokumentować pracę
<ul style="list-style-type: none"> ➤ groźby, sygnały i zachowania samobójcze 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jeżeli dziecko nie jest obecne w szkole powiadomić Policję (numer 997) oraz w oczekiwaniu na funkcjonariuszy rozpytać osoby mogące mieć wiedzę co do okoliczności sprawy ➤ wezwać rodziców oraz poinformować ich o konieczności zapewniania dziecku stałej opieki ➤ objąć problem pracą zespołu wychowawczego (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); dokumentować pracę 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ agresywni wobec pracowników szkoły rodzice lub opiekunowie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ powiadomić Policję (numer 997) lub Straż Miejską (numer 986) ➤ Poinformować pisemnie dzielnicowego i sąd rodzinny wraz z przekazaniem kompletu dokumentacji, powyższe informacje przelać także do wiadomości właściwego ośrodka pomocy społecznej
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niebezpieczne przedmioty i substancje (np. kij bejsbolowy, skalpel, przedmiot przypominający broń palną, rozpylacz gazu itd.) w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jeżeli substancja lub przedmiot może spowodować powszechne zagrożenie, ewakuować szkołę wg przyjętych procedur ➤ jeżeli substancja lub przedmiot stanowi istotne zagrożenie dla życia lub zdrowia (np. broń), odebrać je; jeżeli odebranie wymaga przeszukania, odizolować dziecko, sprawować nad nim pieczę i wezwać Policję (nr 997; pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada między innymi Policja) ➤ w uzasadnionych przypadkach wezwać Policję lub pogotowie ratunkowe (nr 999) lub inne służby specjalistyczne (np. pogotowie gazowe, energetyczne, wodociągowe, Straż Pożarną) ➤ powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły ➤ powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar (do czasu przyjazdu rodziców lub prawnych opiekunów lub Policji, pieczę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel; po ewentualnym przyjeździe Policji dostosować się do poleceń funkcjonariuszy)

	SYTUACJE PROBLEMOWE	ZALECANA PROCEDURA
DEMORALIZACJA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wagarowanie, nierealizowanie obowiązku szkolnego i nauki ➤ posiadanie przez małoletniego alkoholu ➤ palenie papierosów ➤ używanie słów wulgarnych, obsceniczne gesty ➤ fałszowanie oświadczeń (np. usprawiedliwień od rodziców, podpisów w dzienniczku itd.) ➤ prostytucja 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ powiadomić wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego ➤ telefonicznie lub w razie potrzeby pisemnie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych; zaprosić do współpracy nad rozwiązaniem problemu ➤ w przypadku posiadania przez małoletniego alkoholu podjąć próbę jego odebrania poprzez wydanie polecenia; jeżeli uczeń odmawia, w miarę możliwości, odebrać bagaż lub opakowanie, w którym się znajduje, przenieść w bezpieczne miejsce, zabezpieczyć przed dostępem innych osób; jeżeli uczeń nie wydaje alkoholu, wezwać Policję (nr 997; pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada między innymi Policja) ➤ przeprowadzić rozmowę z dzieckiem i rodzicami, udokumentować rozmowę, w tym ew. spisać kontrakt ➤ objąć problem pracą zespołu wychowawczego (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); dokumentować pracę ➤ w przypadku braku współpracy ze strony rodziców lub braku efektów

		<p>prorowadzonych działań, powiadomić pisemnie sąd rodzinny lub Policję oraz dostarczyć sądowi lub Policji dokumentację z przeprowadzonych działań szkoły i zespołu</p>
	<p>➤ uczeń w stanie wskazującym na użycie alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych</p>	<p>➤ zapewnić bezpieczeństwo przez odizolowanie</p> <p>➤ w miarę możliwości ustalić jaką substancję dziecko zażyło, w jakiej ilości, kiedy i który raz się to zdarzyło oraz jakie jest jej źródło pochodzenia</p> <p>➤ wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) i podać ustalone informacje</p> <p>➤ udzielić pierwszej pomocy - powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły</p> <p>➤ powiadomić Policję (nr 997 lub rejonowy komisariat) i podać ustalone informacje (o dalszym postępowaniu wobec dziecka decyduje lekarz, nie rodzic, nauczyciel ani Policja; do czasu ewentualnego przyjazdu rodziców pieczę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel)</p> <p>➤ telefonicznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych; zaprosić do współpracy nad rozwiązaniem problemu</p> <p>➤ współpracować z Policją, która podejmie dalsze czynności i ewentualnie kieruje materiały do sądu rodzinnego</p> <p>➤ przeprowadzić rozmowę z dzieckiem i rodzicami, udokumentować rozmowę, w tym ew. spisać kontrakt</p> <p>➤ objąć problem pracą zespołu wychowawczego (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej) ; dokumentować pracę</p> <p>➤ powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem</p>

PRZESTĘPCZOŚĆ	SYTUACJE PROBLEMOWE	ZALECANA PROCEDURA
	<p>➤ bójka kilku osób, pobicie, uderzenie, naruszenie nietykalności cielesnej dziecka przez rówieśników lub dorosłych</p> <p>➤ kradzież (w tym włamanie oraz kradzież z udziałem przemocy lub groźbą przemocy)</p> <p>➤ znęcanie psychiczne, zastraszanie, zmuszanie do określonego zachowania, groźby, w tym ublizanie nauczycielowi lub innym osobom (w tym przy wykorzystaniu Internetu lub innych mediów)</p> <p>➤ zniszczenie mienia, wandalizm</p>	<p>➤ zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom poprzez odizolowanie (w miarę możliwości ująć sprawców; oddzielić poszczególnych sprawców od siebie i od ofiar; zachować dyskrecję; zabezpieczyć ślady zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem)</p> <p>➤ w uzasadnionych przypadkach udzielić pierwszej pomocy</p> <p>➤ w uzasadnionych przypadkach wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) lub inne służby specjalistyczne (np. pogotowie gazowe, energetyczne, wodociągowe, Straż Pożarną)</p> <p>➤ w przypadku kradzieży podjąć próbę odzyskania utraconego mienia; w przypadku narkotyków lub innych środków psychoaktywnych zabezpie-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadanie, udzielanie, propagowanie i rozprowadzanie narkotyków lub innych środków psychoaktywnych ➤ udzielanie (w tym sprzedaż) alkoholu dziecku oraz rozpijanie ➤ sprzedaż wyrobów tytoniowych dziecku ➤ fałszowanie dokumentów, w tym dokumentów szkolnych (np. dziennika, legitymacji szkolnej, zaświadczenia lekarskiego, faktur 	<p>czyć środki: nie dotykać, ewentualnie przenieść w bezpieczne miejsce, zabezpieczyć przed dostępem innych osób (pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada między innymi Policja)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły ➤ powiadomić Policję (nr 997 lub rejonowy komisariat) lub w przypadku wykroczeń (sprzedaż papierosów) Straż Miejską (nr 986) ➤ powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar (do czasu przyjazdu rodziców lub prawnych opiekunów lub Policji, pieczę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel; po przyjeździe Policji dostosować się do poleceń funkcjonariuszy) ➤ przygotować na przyjazd Policji następujące informacje: o zdarzeniu, dane osobowe sprawców i ofiar oraz listy świadków (rozpytanie przez Policję sprawców i ofiar jest możliwe bez uczestnictwa ich rodziców i pracowników szkoły; Policja ma prawo zatrzymać i zabrać sprawców) ➤ powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przestępczość seksualna (w tym zgwałcenie, zmuszanie do innych czynności seksualnych, udostępnianie treści pornograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom poprzez odizolowanie (w miarę możliwości ująć sprawców; oddzielić poszczególnych sprawców od siebie i od ofiar; zachować dyskrecję; zabezpieczyć ślady zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem) ➤ udzielić pierwszej pomocy ➤ wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) ➤ powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły ➤ powiadomić Policję (nr 997 lub rejonowy komisariat) ➤ powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar; w przypadku podejrzenia, iż sprawcą jest jeden z rodziców, rodziców powiadamia Policja, a nie szkoła ➤ delikatnie zebrać jak najwięcej informacji od pokrzywdzonego i przekazać je Policji (Policja nie ma prawa przesłuchać ofiary poniżej 15 roku życia, informacje pozyskane przez nauczyciela są istotnym źródłem wiedzy dla Policji, zachować bezwzględną dyskrecję), zapewnić wsparcie psychiczne, rozmowę z ofiarą powinna przeprowadzić osoba tej samej płci ➤ powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem

We wszystkich przypadkach: przeprowadzenie zajęć wychowawczych z klasą na temat zaistniałej sytuacji, objęcie uczestników zdarzenia pomocą we współpracy z innymi instytucjami, organizacjami, aktywne monitorowanie postępowania z uczestnikami zdarzenia.

Legenda: **czerwony-** czynności do natychmiastowego podjęcia , **pomarańczowy-** czynności do podjęcia w ciągu 24 godzin , **zielony-** czynności do podjęcia w dalszej kolejności